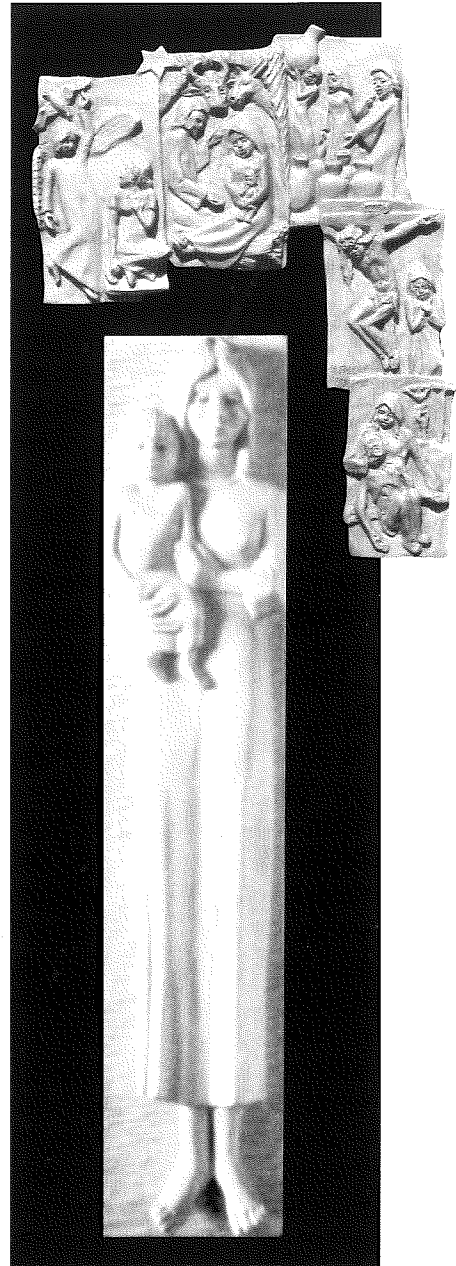

Maria, beeld van de Kerk

Over nevenstaand Mariabeeld van Herman Falke is heel wat te doen geweest. Iemand zei: "Wat een prachtig beeld: Maria is zo eenvoudig, zo gewoon, zij is een van ons, en alles wat ze wil is Jezus schenken aan de wereld." Maar een ander merkte op: "Dat beeld is helemaal geen Maria, het kan net zo goed Roodkapje zijn, ze is veel te gewoon om Maria te zijn." Zo ging de discussie van voor- en tegenstanders een tijdje door.

Ik heb toen uitgelegd dat wij in de Kerk Maria eeuwenlang hebben opgetuigd met allerlei dogma's en eretitels, en zo hebben we haar ook altijd afgebeeld: als de verheven koningin van hemel en aarde, de onbevleete ontvangende moeder van God; en de mooiste kronen en juwelen en hermelijnen mantels waren niet mooi genoeg om haar uitverkiezing uit te beelden. Dat alles werd ingegeven door de liefde van het christendom voor de moeder van Jezus. Men maakte hele litanieën vol aanroepingen om haar voorspraak af te smeken, en het leergezag van de Kerk stimuleerde dat door Maria-dogma's af te kondigen. En dat is natuurlijk allemaal prima, want als je dicht bij God staat, kun je wonderlijke dingen beleven; en Maria stond heel dicht bij God.

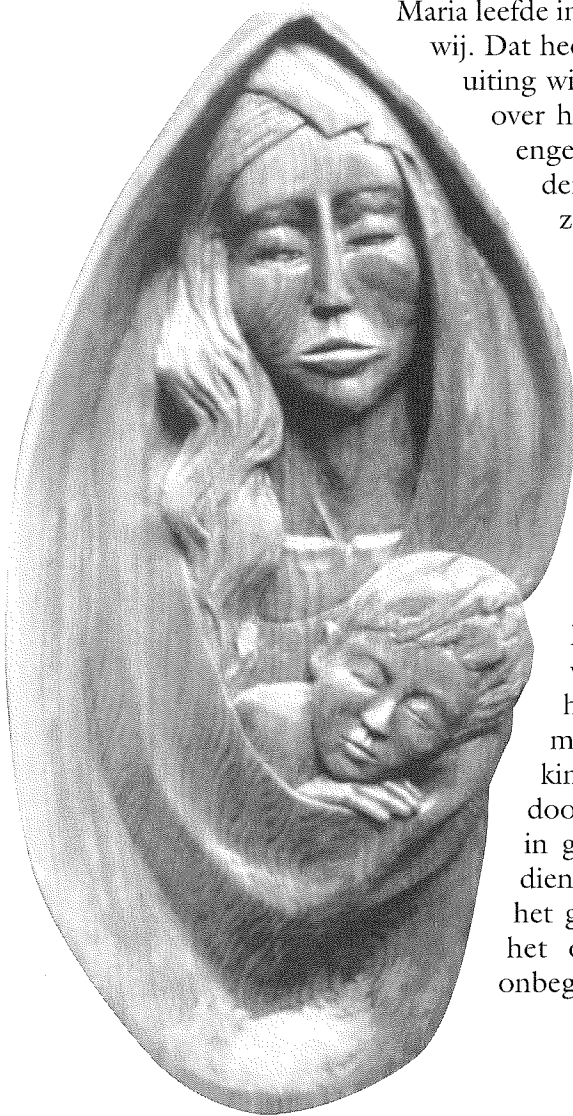
Maar het nadeel van heel die verheerlijking was, dat Maria wel heel ver van

ons af kwam te staan. Ze kreeg zo'n hoog voetstuk, dat ze onbereikbaar werd voor ons, gewone stervelingen. We kregen nekkramp van het omhoogkijken naar die onbereikbare Maria.

Want doe het haar maar eens na om nooit door het kwaad te worden aangeraakt; en welke vrouw kan maagd en moeder zijn?

Er was eens een pastoor die over Maria moest preken; maar eerst riep hij de koster en samen klommen ze op het Maria-altaar en haalden haar beeld van de hoge troon; ze zeulden met het beeld naar het middenpad van de kerk en zetten het daar neer. "Want dáár hoort ze," zei de pastoor, "midden tussen het volk. Want zij is één van ons, omdat zij net als wij leefde in de duisternis van het geloof."

Maria leefde in de duisternis van het geloof, net als wij. Dat heeft Herman Falke met zijn beeld tot uiting willen brengen. Vandaar de vijf reliëfs over haar leven. Bij de boodschap van de engel begint het al: "Hoe zal dit geschieden? Ik begrijp er niets van." En hoe zal ze zich gevoeld hebben, toen Jozef besloot van haar te scheiden? Een dichteres vroeg zich af: "Maria, als straks je zwangerschap zichtbaar wordt, ben je dan niet bang voor het heimelijk gepraat, als je water gaat putten bij de bron? God rooft jou je naam, je eer." Er is geen plaats in de herberg, als haar uur gekomen is. De Heer zou toch met haar zijn, maar op dit kritieke moment laat Hij het lelijk afweten. De oude Simeon voorspelt dat een zwaard van droefheid haar hart zal doorboren en ze moet vluchten voor Herodes. Als het kind 12 jaar is, zoekt ze drie dagen in doodsangst naar Hem. Maria had zich in geloof toegewijd aan God: "Zie de dienstmaagd des Heren." Maar ze heeft het geweten, en haar geloof was net als het onze vol momenten van twijfel, onbegrip en crisis. Als Jezus zijn leven van

rondtrekkend predikant begint, krijgt zij in Kana te horen: “Vrouw, wat gaat u dat aan?” En als haar familie bezorgd is, omdat Jezus volgens hen aan het doldraaien is in zijn idealisme, krijgt ze Hem niet eens te spreken: “Wie is mijn moeder, en wie zijn mijn broeders?” Volgens het evangelie druipt Maria telkens af. Ze begrijpt het allemaal niet; ze is bang en ze waarschuwt Jezus. Ten slotte staat ze onder het kruis, terwijl de leerlingen wegvlugten, in de diepste duisternis van het geloof.

Zo wordt ze ons in het evangelie geschilderd en zo wordt ze voor ons herkenbaar. Zij ging dezelfde weg als wij, maar met een eindeloze trouw aan God en aan haar Zoon.

Ze is in het evangelie van Lucas de eerste christengelovige en in de bijbel is de eerste altijd de beste: “Zalig zij die geloofd heeft.” Daarom noemde het Tweede Vaticaans Concilie haar het beeld van de Kerk. Ook de Kerk moet in het geloof en in de duisternis van het geloof haar opdracht vervullen om Christus te brengen aan de mensen, met een grote trouw en in liefde. Zo heeft Maria het ons voorgedaan. En daarom spreekt het beeld van Herman Falke ons zo aan: het eenvoudige meisje Mirjam van Nazareth wil niet zelf op een hoog voetstuk gezet worden; het enige wat ze wil is Jezus schenken aan de wereld.